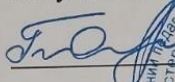

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**
**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ,
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ**
**КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ, ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ
ОСВІТНІМИ ЗАКЛАДАМИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

 проф. Блажко О.А.

« 19 8 20 24 р

РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА

підготовки бакалаврів
галузей знань: 01 Освіта / Педагогіка
спеціальності:

014.15 Середня освіта. Природничі науки

Освітньо-професійна програма

Середня освіта. Природничі науки

Інститут Навчально-науковий інститут педагогіки, психології, підготовки
фахівців вищої кваліфікації

Вінниця – 2024 рік

Робоча програма дисципліни «Педагогіка» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014.15 Середня освіта. Природничі науки

Освітньо-професійна програма для бакалаврів *Середня освіта. Природничі науки*

Мова навчання українська

«19» серпня 2024 р. 14 с.

РОЗРОБНИК: ДАВИДЮК М.О., доцент кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами, кандидат педагогічних наук, доцент

РЕЦЕНЗЕНТИ:

АКІМОВА О.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами ;

ВОЛОШИНА О.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами

Протокол від 19 серпня 2024 р. № 1

Завідувач кафедри проф. О.В. Акімова

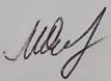
«19» серпня 2024 р.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії Навчально-наукового інституту педагогіки, психології, підготовки фахівців вищої кваліфікації

Протокол від 19 серпня 2024 р. № 1

Голова НМК доц. О.В. Волошина
«19» серпня 2024 р.

Погоджено:

Гарант освітньої програми Моклюк М. О., канд. пед. наук, доцент

«19» серпня 2024 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність / предметна спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість кредитів - 3 Кількість кредитів на поточний навчальний рік -3 Загальна кількість годин – 90 Кількість годин на поточний навчальний рік - 90 Кількість годин на 1 семестр - 90	Галузь знань <i>01 Освіта / Педагогіка</i> Спеціальність 014.15 Середня освіта. Природничі науки Освітньо-професійна програма <i>Середня освіта. Природничі науки</i>	Обов'язкова	
		РІК НАВЧАННЯ	
		2-й	2-й
		СЕМЕСТР	
		4-й	4-й
		ЛЕКЦІЇ	
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 4</i>	Ступінь вищої освіти бакалавр	<i>14 годин</i>	<i>4 години</i>
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
		<i>22 години</i>	<i>4 годин</i>
		ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ	
		6	
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ	
		САМОСТІЙНА РОБОТА	
		<i>48 годин</i>	<i>82 годин</i>
		ВИД КОНТРОЛЮ: екзамен	

ПРИМІТКА:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 46 % : 54 % ; для заочної форми навчання – 9%/91%

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

2.1. *Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка» є:* підготовка майбутніх учителів до навчання і виховання учнів загальноосвітньої школи, засвоєння студентами системи принципів, форм, методів і прийомів навчання та виховання, формування загальнопедагогічної компетентності та розвиток педагогічного мислення.

2.2. *Основними завданням вивчення дисципліни «Педагогіка» є:* засвоєння ключових положень і проблематики сучасної педагогіки; формування педагогічної позиції та індивідуального стилю педагогічної діяльності; формування досвіду самостійного і творчого аналізу та оцінки педагогічних явищ і процесів; набуття умінь теоретичного проектування та практичного конструювання навчально-виховного процесу, спрямованого на розвиток особистості учнів та їх творчу самореалізацію; формування педагогічного мислення, професійної самосвідомості.

2.3. Компетентності:

2.3.1. Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня;

ЗК 7. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості;

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у життєвих і професійних ситуаціях

2.3.2. Фахові компетентності:

ФК 2. Здатність формувати і розвивати у здобувачів освіти ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісні ставлення, розвивати критичне мислення;

ФК 6. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я здобувачів освіти, в тому числі з особливими освітніми потребами; використання здоров'язберігаючих технологій під час освітнього процесу;

ФК 10. Здатність організовувати різні види і форми навчальної і пізнавальної діяльності здобувачів освіти з природничих наук, фізики, хімії та біології у закладах загальної середньої освіти.

2.4. *Результати навчання за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Природничі науки:*

ПРН 3. Знає психолого-педагогічних аспектів навчання і виховання здобувачів освіти у закладах різного типу.

ПРН 16. Вміє оцінювати результати навчання здобувачів освіти і здійснює їх моніторинг на засадах компетентнісного підходу.

ПРН 22. Добирає і застосовує методи і форми організації освітнього процесу та сучасних освітніх технологій навчання для формування в здобувачів освіти ключових компетентностей, упровадження їх у практичну діяльність, вміє здійснювати самоаналіз ефективності уроків з природничих наук, фізики, хімії, біології.

ПРН 23. Володіє формами і методами виховання здобувачів освіти на уроках природничих наук, фізики, хімії, біології і в позакласній роботі, вміє відслідковувати динаміку особистісного розвитку здобувачів освіти.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ І ДИДАКТИКА

Тема 1. Педагогіка – наука про виховання

Педагогіка як наука про виховання. Функції та категорії педагогіки. Система педагогічних наук: загальна педагогіка, історія педагогіки, порівняльна педагогіка, спеціальна педагогіка, предметні методики; дошкільна педагогіка, шкільна педагогіка, педагогіка дорослих. Структура педагогіки як навчальної дисципліни.

Місце педагогіки в системі антропологічних наук. Зв'язок педагогіки з психологією, фізіологією, соціологією, філософією та іншими науками. Педагогічна наука і практика.

Організація і проведення педагогічних досліджень. Типи педагогічних досліджень: описове, експериментальне. Етапи педагогічного дослідження. Методи педагогічних досліджень. Спостереження. Метод експертних оцінок. Експеримент. Опитувальні методи: бесіда, інтерв'ю, анкетування. Якісні методи: аналіз результатів діяльності, документації, контент-аналіз. Методи математичного аналізу даних.

Тема 2. Розвиток, соціалізація і виховання особистості

Поняття про особистість. Структура особистості. Інструментальна (пізнавальна і психомоторна) та мотиваційна сфери особистості.

Психічний розвиток і дозрівання. Фактори розвитку особистості.

Роль спадковості у розвитку особистості.

Вплив середовища на розвиток особистості. Поняття про соціалізацію. Фактори соціалізації.

Активність особистості як умова її розвитку.

Виховання як фактор розвитку особистості. Поняття виховання: побутове, соціологічне, широке педагогічне, вузьке педагогічне. Метафори виховання. Технократична і натуралістична концепції виховання.

Взаємозв'язок між розвитком, соціалізацією і вихованням особистості.

Теорії розвитку особистості: біогенетичні, соціогенетичні, теорії взаємодії двох факторів, персоналістичні.

Тема 3. Виховання як педагогічний процес

Структура педагогічного (навчально-виховного) процесу: цільовий, мотиваційний, змістовий, операційно-діяльнісний, контроль-регулюючий і результативний компоненти. Виховання як особливий вид діяльності.

Цілі педагогічного процесу: загальна мета, основні напрями, завдання, оперативні цілі. Зв'язок між цілями і результатами педагогічного процесу.

Основні напрями виховання: розумове, моральне, естетичне, національне, трудове, фізичне.

Операційно-дійовий компонент педагогічного процесу: методи, засоби і форми навчання та виховання.

Контроль і оцінка результатів навчально-виховного процесу.

Учитель як суб'єкт виховної діяльності. Специфіка педагогічної діяльності та її вимоги до особистості вчителя. Функції педагогічної діяльності: дослідницька, проектувальна, конструктивна, комунікативна, організаційна.

Педагогічні здібності: академічні, дидактичні, мовні, комунікативні, перцептивні, організаторські, педагогічна уява, здатність до розподілу уваги. Особистісні якості педагога. Педагогічне спілкування, його функції. Стили педагогічного спілкування за характером керівництва учнями: авторитарний, демократичний, ліберальний. Стили педагогічного спілкування залежно від продуктивності їх виховного впливу. Авторитет учителя. Умови формування педагогічного авторитету.

Тема 4. Предмет і завдання дидактики. Процес навчання

Поняття про дидактику, її предмет, завдання та етапи становлення.

Структура інструментальної сфери особистості (знання, уміння, навички, здібності).

Дидактичні системи: традиційна (Й.Ф. Гербарт), педоцентрична (Дж. Дьюї). Конструктивізм у навчанні (Ж.Піаже, Дж. Брунер). Сучасні дидактичні концепції. Особистісно орієнтовані концепції навчання.

Суть процесу навчання. Структура навчання. Зв'язок між навчанням і пізнавальним розвитком особистості.

Мотивація учіння. Пізнавальний інтерес, умови його розвитку у навчанні.

Етапи та рівні засвоєння знань. Формування понять. Дидактичні основи формування умінь і навичок.

Поняття про цілі і зміст навчання. Компоненти змісту навчання: досвід пізнавальної діяльності, практичний досвід, досвід творчої діяльності, досвід ціннісного ставлення до дійсності.

Навчальні плани: базовий, типовий, робочий. Інваріантна і варіативна складова навчальних планів. Стандартизація змісту навчання. Державний стандарт змісту освіти.

Навчальна програма. Способи структурної побудови навчальних програм: лінійний, концентричний, спіральний. Підручники і посібники. Вимоги до шкільного підручника.

Міжпредметні і внутрішньопредметні зв'язки.

Теорії формування змісту навчання: дидактичний матеріалізм, дидактичний формалізм, дидактичний утилітаризм, дидактичний екземпляризм.

Таксономії цілей навчання. Проблема конкретизації навчальних цілей.

Тема 5. Принципи і методи навчання

Поняття про принципи навчання. Походження принципів навчання. Закономірності пізнавального розвитку особистості як наукова основа принципів навчання. Характеристика принципів навчання: принцип систематичності та послідовності; принцип наочності; принцип свідомості та активності учнів; принцип доступності; принцип міцності засвоєння знань, умінь і навичок; принцип науковості; принцип зв'язку навчання з життям, теорії з практикою; принцип урахування вікових та індивідуальних особливостей учнів.

Поняття про метод і прийом навчання. Зв'язок між методами і засобами навчання. Різні підходи до класифікації методів навчання.

Класифікація методів навчання за джерелом інформації: словесні, наочні, практичні.

Класифікація методів навчання за характером пізнавальної діяльності учнів: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі.

Пояснювально-ілюстративне навчання, його особливості, переваги і недоліки. Етапи пояснювально-ілюстративного навчання.

Поняття про проблемне завдання і проблемну ситуацію. Типи проблемних ситуацій. Правила та способи створення проблемних ситуацій. Етапи розв'язання проблемного завдання. Оцінка ефективності проблемного навчання.

Програмоване навчання. Типи програм і принципи їх побудови.

Типологія і характеристика засобів навчання. Використання комп'ютерів у навчанні.

Критерії оптимального вибору методів і засобів навчання.

Тема 6. Форми навчання

Поняття про організаційні форми навчання. Історичний розвиток загальних форм організації навчання. Класно-урочна система навчання, її переваги і недоліки. Альтернативні системи навчання: мангеймська, батавська, Дальтон-план, план Трампа.

Індивідуалізація навчання та шляхи її здійснення: диференціація, внутрікласна індивідуалізація, індивідуалізація темпу навчання.

Урок як основна форма навчання у школі. Класифікація уроків. Типи уроків за дидактичною метою: урок засвоєння знань, урок засвоєння навичок та умінь, урок застосування знань, навичок та умінь, урок узагальнення і систематизації знань, контрольний урок, комбінований урок. Структура різних типів уроку. Загальнодидактична і методична підструктура уроку.

Форми організації навчальної діяльності учнів на уроці: фронтальна, групова, індивідуальна. Способи організації групової навчальної діяльності учнів. Способи створення навчальних груп.

Підготовка учителя до уроку. Аналіз уроку.

Позаурочні та позашкільні форми організації навчання: домашня робота, семінар, екскурсія, факультатив, консультація, гурток.

Тема 7. Контроль навчання

Поняття про контроль навчання, його функції. Види контролю: попередній, поточний, періодичний (тематичний), підсумковий.

Критерії оцінювання успішності учнів. Дидактичні вимоги до оцінювання успішності. Форми і методи контролю навчання.

Дидактичні тести, їх види. Форми тестових завдань. Етапи і вимоги до створення дидактичних тестів.

Тема 8. Технологія навчання

Поняття про технологію навчання. Специфічні особливості технології навчання. Технологія формулювання діагностичних цілей. Критеріальне оцінювання як основа технологічного навчання. Відтворюваний навчальний цикл. Технологія повного засвоєння навчального матеріалу.

РОЗДІЛ 2. ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ І ШКОЛОЗНАВСТВО

Тема 9. Виховання як складова педагогічного процесу

Поняття про виховання як складову педагогічного процесу. Специфічні особливості виховання, його відмінності від навчання.

Структура мотиваційно-ціннісної сфери особистості: потреби, інтереси, переконання, ціннісні орієнтації, установки, ідеали, риси характеру.

Психологічні механізми виховання: ідентифікація, наслідування, емоційне обумовлення, мотиваційне опосередкування, конформність, вживання у соціальну роль, підтримання внутрішньої узгодженості поглядів особистості, самоспостереження.

Концепції виховання: директивна, прихованого впливу, виховання-сприяння. Етапи виховання.

Закономірності виховання. Психологічні механізми виховання. Ідентифікація. Емоційне обумовлювання. Наслідування. Мотиваційне опосередкування. Конформність. Вживання у соціальну роль. Підтримання внутрішньої узгодженості поглядів. Самоспостереження.

Тема 10. Принципи виховання

Принципи виховання: безумовне позитивне ставлення до особистості, опора на позитивне в особистості (педагогічний оптимізм), прихованість виховних впливів, поєднання поваги з розумною вимогливістю до особистості, поєднання педагогічного керівництва з розвитком ініціативи і самодіяльності вихованців, систематичність і наступність виховання, єдність і послідовність виховних впливів, емоційність виховання, урахування вікових та індивідуальних особливостей вихованця.

Тема 11. Методи виховання

Прямий і опосередкований шляхи впливу вихователя на розвиток вихованців.
Поняття про метод і прийом виховання. Класифікації методів виховання.
Методи виховання через вплив на підсвідомість вихованця (навіювання, педагогічно доцільна самопрезентація вихователя).
Методи виховання через вплив на свідомість вихованця (переконування, дискусія, приклад).
Методи виховання через організацію поведінки вихованця (вимога, привчання, доручення, створення виховних ситуацій, рольова гра).
Методи оцінювання і корекції поведінки вихованців (заохочення, покарання).
Вибір методів виховання.

Тема 12. Виховання особистості в колективі

Поняття про колектив. Основні характеристики виховного колективу. Умови ефективного впливу колективу на особистість. Стадії розвитку дитячого колективу. Шляхи педагогічного керівництва формуванням колективу.

Тема 13. Самовиховання як фактор розвитку особистості

Роль самовиховання у розвитку особистості. Зв'язок між вихованням і самовихованням. Організація самовиховання учнів. Етапи і правила педагогічного керівництва самовихованням школярів. Методи та прийоми самовиховання.

Тема 14. Взаємодія школи, сім'ї та громадських організацій

у вихованні молоді

Сім'я як важливий інститут виховання особистості. Педагогічні умови ефективного сімейного виховання. Типові помилки сімейного виховання. Форми співробітництва школи і сім'ї у вихованні дітей. Роль дитячих і юнацьких самодіяльних організацій у вихованні молоді.

Тема 15. Особливості виховання дітей з відхиленнями у поведінці

Поняття про важковиховуваність. Типи важковиховуваних дітей. Причини відхилень у поведінці вихованців. Поняття про корекцію поведінки. Етапи корекційної роботи вихователя.

Тема 16. Управління навчально-виховною роботою школи. Методична робота

Суб'єкти управління навчально-виховною роботою школи. Рада школи. Педагогічна рада, зміст і організація її роботи. Функції директора школи та його заступників. Планування роботи школи. Система внутрішкільного контролю.
Завдання методичної роботи. Форми методичної роботи. Предметні методичні об'єднання. Шляхи самоосвіти вчителів. Атестація вчителя.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	зокрема					усьог о	зокрема				
		Л К	ПЗ	ЛБ	ІЗ	С. Р.		ЛК	ПЗ	ЛБ	ІЗ	С.Р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Розділ 1. Загальні основи педагогіки і дидактика											
Тема 1. Педагогіка – наука про виховання	5	1				4	7	2				5
Тема 2. Розвиток, соціалізація і виховання особистості	5	1				4	6					6
Тема 3. Виховання як педагогічний процес	6		2			4	5					5
Тема 4. Предмет і завдання дидактики. Процес навчання	6	2				4	7		2			5
Тема 5. Принципи і методи навчання.	6		2			4	5					5
Тема 6. Форми організації навчання	8		2	2		4	5					5
Тема 7. Контроль навчання.	6		2			4	5					5
Тема 8. Технологія навчання	4		2			2	5					5
Разом за 1 розділом	46	4	10	2		32	45	2	2			41
	Розділ 2. Теорія виховання і школознавство											
Тема 9. Виховання як складова педагогічного процесу	8	2	2	2		4	9	2	2			5
Тема 10. Принципи виховання	8	2	2			4	5					5
Тема 11. Методи виховання	9	2	2	2		3	6					6

Тема 12. Виховання особистості в колективі	4					4	5					5
Тема 13. Самовиховання як фактор розвитку особистості	4	2				2	5					5
Тема 14. Взаємодія школи, сім'ї та громадських організацій у вихованні молоді	3					3	5					5
Тема 15. Особливості виховання дітей з відхиленнями у поведінці	4	2				2	5					5
Тема 16. Управління навчально-виховною роботою школи. Методична робота	4					4	5					5
Разом за 2 розділом	44	10	6	4		30	45	2	2			41
ІНДЗ												
Курсова робота												
Усього годин	90	14	22	6		62	90	4	4			82

Примітка: ЛК – лекції; ПЗ – практичні заняття; ЛЗ – лабораторні заняття; ІЗ – індивідуальні заняття; ІНДЗ – індивідуальні навчально-дослідні завдання; СР – самостійна робота.

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
1.	Педагогіка як наука про виховання.	2	2
2.	Фактори розвитку особистості. Соціалізація	2	2
3.	Виховання як складова педагогічного процесу	2	
4	Дидактика. Дидактичні системи. Навчання в цифровому світі	2	
5	Методи навчання. Форми навчання	2	
6	Зміст освіти. Компетентності як результати навчання. Наскрізнi вміння	2	
7	Контроль навчання, його функції та види. Формувальне оцінювання в НУШ	2	
УСЬОГО ГОДИН		14	4

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
1.	Авторитет вчителя. Педагогічні здібності	2	
2.	Розвиток, соціалізація і виховання особистості		2
3.	Процес навчання, його структура.	2	
4.	Принципи навчання	2	
5.	Зміст освіти. Компетентності як результати навчання	2	
6.	Форми організації навчання. Методи навчання.	2	2
7.	Інновації в навчанні. Цифрові інструменти та онлайн-середовища	2	
8.	КОНТРОЛЬ НАВЧАННЯ. Тести успішності.	2	
9.	Виховання як складова педагогічного процесу. Принципи виховання	2	

10.	Виховання особистості в колективі. Проблема булінгу в дитячих колективах	2	
11.	Важковиховуваність та її корекція	2	
УСЬОГО ГОДИН		14	4

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
1.	Методи педагогічного дослідження	2	
2.	Методи виховання	2	
3.	Принципи виховання	2	
УСЬОГО ГОДИН		6	

8. ТЕМИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ (навчальним планом не передбачено)

9. САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми	Кількість годин	
		<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
1	Педагогіка – наука про виховання	4	5
2	Розвиток, соціалізація і виховання особистості	4	6
3	Виховання як педагогічний процес	4	5
4	Предмет і завдання дидактики. Процес навчання	4	5
5	Принципи і методи навчання.	4	5
6	Форми організації навчання	4	5
7	Контроль навчання.	4	5
8	Технологія навчання	4	5
9	Виховання як складова педагогічного процесу	4	5
10	Принципи виховання	4	5
11	Методи виховання	3	6
12	Виховання особистості в колективі	4	5
13	Самовиховання як фактор розвитку особистості	4	5
14	Взаємодія школи, сім'ї та громадських організацій у вихованні молоді	3	5
15	Особливості виховання дітей з відхиленнями у поведінці	4	5

16	Управління навчально-виховною роботою школи. Методична робота	2	5
	Усього годин	60	82

10. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ (НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ НЕ ПЕРЕДБАЧЕНО)

11. МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різних методів викладання і навчання.

- *словесні методи*: лекція-візуалізація, проблемна лекція, евристична бесіда, сторітелінг, навчальна дискусія, диспут, доповідь в публіцистичному та науково-популярному стилях;
- *практичні методи*: практичні заняття з моделюванням квазіпрофесійних ситуацій та розв'язуванням кейсів з проблем інклюзивної освіти; майстер-клас (із запрошеними фахівцями – логопедами, дефектологами, соціальними працівниками, асистентами вчителів, педагогами інклюзивних закладів освіти); включене спостереження (під час відвідування занять в інклюзивних класах).
- *наочні методи* (ілюстрування (твори образотворчого чи кіномистецтва), демонстрування роботи пристроїв, що використовують в освітньому інклюзивному середовищі, мультимедійна презентація в якості унаочнення питань освітньої інклюзії осіб з особливими потребами відповідно до типу порушеного розвитку);
- *робота з навчально-методичною літературою, науковими джерелами і електронними ресурсами* (самостійне опрацювання додаткової науково-методичної літератури, відвідування безкоштовних вебінарів на платформах «НаУрок», «Всеосвіта» та «Освіторія», опрацювання додаткових відеоматеріалів та фрагментів наукових текстів у відповідному розділі курсу в GoogleClassroom);
- *інтерактивні методи навчання*: тренінгові заняття та вправи з елементами арт-терапії, пісочної терапії, танцювально-рухової терапії, театралізації;
- *індивідуальна науково-дослідна робота* : складання портфоліо на основі мікродосліджень проблем освітньої інклюзії, реалізація навчально-наукових проєктів (соціальне опитування, психолого-педагогічна діагностика, інтерв'ювання, розробка соціальної реклами, відеороликів для формування ціннісного ставлення до інклюзивної освіти), написання наукових статей.

12. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Методи оцінювання: тестування; оцінка проєктів, презентацій, портфоліо, які використовуються для оцінювання успішності особи, яка навчається, і визнання досягнення результатів навчання освітнього компонента.

Методи поточного оцінювання

Поточний контроль проводиться на усіх видах аудиторних занять (лекції, практичні, індивідуальні заняття), а також оцінюється самостійна робота, у тому числі й індивідуальні завдання, з кожної теми.

Поточний контроль на усіх видах аудиторних занять реалізується такими методами:

- *формувальне оцінювання* – оцінка особистісної ефективності і пізнавальної активності студента на занятті;
- *критеріально-орієнтоване оцінювання виступів* на практичних заняттях, демонстрацію результатів науково-дослідної індивідуальної та групової роботи, презентацію проєктів та портфоліо;
- *нормо-орієнтоване оцінювання* під час проведення модульного тестування, контрольних робіт, колоквиумів, есе.

Поточний контроль виконання самостійної роботи, в тому числі й індивідуальних завдань, здійснюється за усіма темами.

Бали нараховуються за таким співвідношенням:

- Відвідування лекцій та участь в їх інтерактивній частині, прибуття на консультації - 15% від поточних балів (80 зі 100)

Участь і виступи на семінарських заняттях з дисципліни - в сумі 45% від поточних балів (80 зі 100).

- Оцінка викладачем підготовки індивідуального навчально-дослідного завдання, портфоліо - 40% від поточних балів (80 зі 100).

Методи підсумкового оцінювання: залік (нормо-орієнтований тест відповідно до вимог навчальної програми).

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання наукових мікродосліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо. Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг під час складання підсумкового контролю за графіком екзаменаційної сесії.

На підсумковий (семестровий) контроль - залік – відводиться 20 балів.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно з Критеріями оцінювання знань і вмінь студентів Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за такими рівнями і критеріями:

Оцінка за шкалами ECTS, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень здобувача
A 90-100 балів ВІДМІННО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності. Здобувач проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання. Здобувач спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення. Здобувач проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу..	ВИСОКИЙ

В 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні. Здобувач володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань студент спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь. Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій. Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.	ВИСОКИЙ
С 75-79 балів ДОБРЕ	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях. Здобувач усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком. Здобувач спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо. Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.	ДОСТАТНИЙ
Д 60-74 балів ЗАДОВІЛЬНО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок. Навчально-пізнавальна активність здобувача є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено	ЗАДОВІЛЬНИЙ
Е 50-59 балів ДОСТАТНЬО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно	НИЗЬКИЙ
Ех 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬНО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.	НЕЗАДОВІЛЬНО
Е 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.	

13. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА																	Підсумковий контроль (екз.)	Загальна кількість балів	
РОЗДІЛ 1									РОЗДІЛ 2										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	КР	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	КР	30	100
3	3	3	3	3	3	3	4		T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	КР		
							10		T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	КР		

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		<i>Для екзамену, заліку, курсової роботи, практики</i>
90-100	A	Відмінно
80-89	B	Дуже добре
75-79	C	Добре
60-74	D	Задовільно
50-59	E	Достатньо
35-49	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	Неприйнятно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Навчально-методичний комплекс з педагогіки.
2. Комп'ютерні презентації,
3. Ілюстративні матеріали

15. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Анєнкова І. П. Педагогіка. Навчальний посібник / І. П. Анєнкова, М. А. Байдан, О.А.Горчакова, В. М. Русол: Львів: Новий світ-2000, 2018. 567 с.
2. Галузяк В.М. Педагогіка: навчальний посібник / В.М. Галузяк, М.І.Сметанський, В.І. Шахов. Вінниця: «Твори», 2022. 400 с.
3. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. пос. К.: Академвидав, 2019. 456с.

4. Шулигіна Р. А. Педагогіка : навч.-метод. посіб. Суми : Університетська книга , 2017. 143 с.

Додаткова

1. Задорожна-Княгницька Л. В. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта». Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.
2. Зайченко І. В. Педагогіка : підручник. Київ : Ліра-К, 2018. 607 с.
3. Козловський Ю. М. Педагогіка : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. 231 с.
4. Марушкевич А. А. Педагогіка (у структурно-логічних схемах та таблицях) : навч. посіб. / Марушкевич А. А., Спіцин Є. С., Кошечко Н. В. ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ф-т психології. Київ : Компрінт, 2020. 90 с.
5. Педагогіка : навч. посіб. / уклад. І. В. Ковальчук ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Рута, 2018. 427 с.
6. Петровська Т. В. Педагогіка. Дидактичні матеріали. Київ : Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України : Олімпійська література, 2019. 178 с.
7. Практикум з педагогіки : навч.-метод. посіб. за заг. ред. проф. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. 545 с.
8. Удич З. І. Педагогіка: практикум для студентів педагогічних спеціальностей : [навч. посіб.] / Удич Зоряна Ігорівна ; Терноп. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка, Ін-т педагогіки та психології, Каф. педагогіки та менеджменту освіти. Тернопіль : Прінт-офіс, 2019. 115 с.

16. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ З МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1. <http://osvita.ua>- Освітній портал "Освіта.UA".
2. <http://urok-ua.com>- Освітній портал "UROK-UA".
3. <http://pedrada.com.ua>- Педрада. Портал освітян України.
4. <http://infosvit.if.ua>- Освітній портал "ІНФОСВІТ".
5. <http://pedpresa.ua>- Освітній портал " Педагогічна преса".
6. <http://educlub.com.ua>- Освітній онлайн-журнал.
7. <http://www.osvita.org.ua>- "Освітній портал" - все про освіту України.
8. <http://ukped.com>- Українська педагогіка.
9. <http://www.ednu.kiev.ua>- «Освіта в Україні».
10. <http://svitosvit.ua>- Українська мережа навчальної інформації та освітніх послуг "СвітОсвіт".